

Viite

Asia

Metsälakiesityksen vaiheita ja metsästrategian valmistelua

Asiasanat	VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS
Hoitaa UM	ITÄ-22
Hoitaa UE	MOS
Koordinoi	
Tiedoksi	AVS-KPO; ITÄ-01; ITÄ-02; ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KPO-01; KPO-02; KPO-03; KPO-04 BER; PET; PIE KTM; METSÄHALLITUS; METSÄNTUTKIMUSLAITOS; METSÄTEOLLISUUS RY; MMM/MEO; MTK; SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS; VM; VNK; YM

Metsälakiesityksestä on julkistunut uusia versioita 30.08 ja 07.09. Venäjän metsäteollisuuden edustajat pitävät suurena ongelmana sitä, jos nykyiset lyhytaikaiset vuokraajat eivät voisi jatkaa puunkorjuuta entisillä alueillaan ilman huutokauppaa vuokraoikeudesta.

Vedomosti-lehti tulkitsee, että uudessa lakiesityksessä rajoitetaan merkittävästi ulkomaalaisten mahdollisuuksia vuokrata metsää. Todennäköisesti vuokrauspolitiikassa ei kuitenkaan ole tapahtunut muutosta.

Venäjän federaation hallitus todennäköisesti käsittelee metsälakiesitystä 15.09.

Metsätalousvirasto valmistelee skenaariota Venäjän metsäteollisuuskompleksin kehityksestä vuoteen 2015.

Metsälakiesitys

Presidentin hallinnon laatima versio metsälakiesityksestä julkistui 22.07 (kts. MOS0040-46). Siinä säilyivät talkehministeriön keväällä tekemän esityksen pääperiaatteet. Ministeriöt jatkavat esityksen valmistelua. Sen odotetaan valmistuvan duuman käsiteltäväksi syyskuussa. Bumprom.ru:n sivuille ilmestyi 30.08 päivätty tarkistettu versio metsälakiesityksestä. Se eroaa vain joissakin yksityiskohdissa versiosta 22.07. Vedomosti käsittelee metsälakiesitystä 06.09 ja 07.09. Seuraavassa referoidaan ja arvioidaan lehden kirjoituksia:

Uusin metsälakiesityksen versio on sokki metsäbusinekselle. Esityksen laatijat eivät anna nykyisille vuokraajille etuoikeutta vuokrauksen jatkamiseen. Tämä heikentää pienten puunkorjuuyritysten toimintaedellytyksiä. Lakiesityksen mukaan vain kilpailun pohjalta saatua nykyistä sopimusta voidaan jatkaa ilman huutokauppaa uuden metsälain tullessa voimaan. Metsäteollisuuden edustajien arvion mukaan nykyisistä vuokrasopimuksista vain noin kolmassa on tehty tarjouskilpailun tulosten pohjalta ja pääosa on lyhytaikaisia ilman kilpailua tehtyjä sopimuksia. Arkangelin kombinaatin kehitysjohtaja

N. Pinjagina arvioi puunhankinnan vaikeutuvan merkittävästi. IPE:n metsäresurssihoitaja **D. Tšuiiko** sanoo, että tehtaiden toiminnan suunnittelu vaikeutuu. Pinjagin mielestä esitetty velvoite maksaa vuosivuokra 5 päivän kuluessa huutokaupasta on kohtuuton pienille yrityksille, jotka vastaavat 85 %:sta puunkorjuusta. Duuman luonnonvarakomitean varapuheenjohtaja **A. Beljakov** katsoo, että investointeja tehneen vuokraajan tulee voida jatkaa vuokra-alueellaan. Hänen mielestään ulkomaalaisten vuokrauksia voidaan rajoittaa, koska ulkomaalaiset voittavat venäläiset yritykset huutokaupoissa. Liittonuoston teollisuuspolitiikan komitean puheenjohtaja **V. Zavadnikov** pitää ulkomaisille yrityksille suunniteltuja rajoituksia liberaalin talouspolitiikan vastaisina ja arvioi, että rajoitukset eivät tule toimimaan. Itse painotin toimittajalle ulkomaisten yritysten tasavertaisen kohtelun tärkeyttä. WWF:n metsäohjelmien koordinaattori **V. Dimitrijevič** pitää metsänhoitovastuun siirtämistä vuokraajayrityksille vaikeana asiana (Vedomosti 06.09).

Vedomosti tekee 07.09 pääkirjoitussivullaan yhteenvetoa metsälakiprozessista otsikolla "Harhailua metsässä". Metsälakiesityksen matka kohti duumaa antaa erikoisen kuvan hallinnon eri haarojen valmiudesta uudistukseen. Talkehministeriö valmisteli liberaalin esityksen, johon sisältyi vuokra-alueen lunastusoikeus. Ulkomaalaisille suunnitellut rajoitukset koskivat vain raja- ja muita erityisalueita. Lääjän vastuksen takia yksityistämismahdollisuus poistettiin. Talkehministeriö lähetti näin muutetun esityksen presidentin hallintoon, joka kirjoitti esityksen lähes uudelleen aiheuttaen uusia ongelmia, joista tärkeimpiä ovat:

- Vaatimus maksaa vuosivuokra 5 päivän kuluessa huutokaupasta haittaa merkittävästi pienten yritysten toimintaa, jotka tekevät 85 % puunkorjuusta.
- Nykyiset ilman kilpailua sopimuksen saaneet vuokraajat eivät voisi jatkaa toimintaa entisillä alueillaan. Tämä haittaisi merkittävästi yritysten puunhankintaa.
- Ulkomaalaisten kanssa tehtäisiin vain vuoden sopimuksia ja heiltä suljetut alueet määriteltäisiin presidentin asetuksilla. Nämä rajoitukset estäisivät investointeja.

Juttuun liittyy pilapiirros, jossa metsänreunassa on passintarkastuspiste tekstillä "vain venäläisille".

Bumprom.ru:n sivuille ilmestyi metsälakiesityksen 07.09 päivätty versio, jossa on ainakin seuraavat muutokset verrattuna 30.08 versioon:

- Vuosivuokran maksu 5 päivän kuluessa voidaan korvata asettamalla pankkitakaus.
- Vuokraa voidaan alentaa vuokraajille, jotka toteuttavat puunjalostusta hallituksen määritelmällä tavalla.

Metsätalousviraston johtajan sijaiset **V. Nefedjev** ja **M. Girjajev** totesivat 09.09, että heidän tietojensa mukaan tavoitteena ei ole rajoittaa ulkomaalaisten vuokrauksia Vedomostin kertomalla tavalla. Girjajev kertoi, että Venäjän federaation hallitus todennäköisesti käsittelee metsälakiesitystä 15.09.

Metsästrategia

Metsätalousvirasto tiedotti kesäkuussa, että virasto valmistelee uutta metsästrategiaa, josta keskustellaan alueellisissa seminaareissa. Ensimmäinen seminaari järjestettiin Permissä. Metsätalousviraston johtaja **V. Roštšupkin** kertoi 06.09, että parhaillaan valmistellaan uutta metsälakia täydentävää ja sen toteutusta tukevaa metsäsektoristrategiaa "Skenaario Venäjän metsäteollisuuskompleksin kehityksestä vuoteen 2015". Siitä keskustellaan mm. Baikal-foorumissa Irkutskissa 14.-17.09. Hän totesi, että strategian laatijoina toimivat ulkopuoliset riippumattomat asiantuntijat, jotka tekevät vaihtoehtoisia kehityssuunnitelmia. Maailmanpankki on aktiivisesti mukana strategian laadinnassa.

Arviointia

Metsälakiesityksen jo kolmatta vuotta kestävää valmistelua voidaan pitää harhailuna, joka kertoo vaikeudesta löytää yhteinen näkemys eri intressitahojen kesken. Lesnaja Gazeta arvosteli elokuun puolivälissä Vedomostin tapaan metsälain valmisteluprosessia moittien talkehministeriötä alan asiantuntijoiden sivuuttamisesta.

Vedomosti nostaa presidentin hallinnon metsälakiesityksen 22.07/30.08 tuomina uusina ongelmina esille hieman yllättäviä asioita. Haastatellut metsäteollisuuden edustajat arvioivat, että syntyy ongelmia, jos lyhyiden sopimusten nojalla toimivat pienet puunkorjuurytykset eivät voi jatkaa ilman kilpailua entisillä alueillaan ja vuokran maksuehtoja kiristetään. Kerrotaan, että nämä yritykset edelleen vastaavat 85 %:sta puunkorjuuta vaikka suuret yritykset jatkuvasti kertovat puunhankintansa nopeasta kehittämisestä. Suuret yritykset ovat aikaisemmin todenneet, että tavoitteena on poistaa alalta pienet epämääräiset yritykset. Näyttää siltä, että puunhankinnan uudelleen organisointi on kokonaisuutena edennyt hitaammin kuin on kuviteltu. Venäjän metsäteollisuuden on vaikea hyväksyä metsänvuokrauksen kilpailuttamista. Se haluaa, että perinteiset toimijat saisivat tarvittavan metsävarannon käyttöön Neuvostoliiton ajan perinteen mukaan ilman kilpailua.

Ulkomaalaisia koskevat määräykset ovat metsälakiesityksen versioissa 30.08 ja 07.09 tulkinnanvaraisia. Esityksen mukaan omistuksen voi aikanaan saada erikseen säädettävällä tavalla vain vuokrauksen pohjalta. Siinä yhteydessä todetaan, että ulkomaalaisia koskevat alueelliset rajoitukset määritellään presidentin asetuksella. Vuokraus-luvussa mainitaan, että ulkomaalaisten kanssa voidaan tehdä enintään vuoden sopimuksia. Pitkien 10-99 vuoden sopimusten kohdalla ei mainita erikseen mitään ulkomaalaisista. Vedomosti tulkitsee, että vuokrausta ulkomaalaisille oltaisiin tämän esityksen mukaan rajoittamassa merkittävästi. Metsälakiesityksen aikaisemmissa versioissa on ollut koko ajan ajatus, että ulkomaiset yritykset voisivat tehdä pitkäaikaisia sopimuksia lukuun ottamatta presidentin asetuksella pois rajattavia alueita. Vain vuoden vuokrauksella ei olisi ulkomaalaisille juurikaan merkitystä. Se ei ole varsinaista vuokrausta vaan kyseessä hakkuuoikeuden luovutus lyhyellä korjuuajalla. On hyvä, että Vedomosti kiinnitti asiaan huomiota. Kyseessä on kuitenkin todennäköisesti vain lakitekninen epätäsmällisyys eikä laajemmin hyväksyty periaatemuutos vuokrauspolitiikassa suhteessa ulkomalaisiin. Presidentin asetukset ovat varmasti riittävä keino ulkomaalaisten toiminnan säätelyyn.

Vaihtoehtoisten metsästrategioiden valmistelu käynnistyi varsin myöhään suhteessa metsälain valmisteluun ja ne eivät ehdi vaikuttamaan lakiesitykseen. Strategiavaihtoehtoja tarvitaan kuitenkin myös metsälakia alempien normien valmistelussa ja toiminnan suunnittelussa.

LIITTEET

-